

Švedija: viena sparčiausiai augančių ekonomikų ES

Santrauka

► Pagal sukuriamą pridėtinę vertę Švedija nėra viena didžiausių ES ekonomikų, tačiau viena turtingiausių tarp ES-28 bloko šalių. Taip pat, 2015-2016 m. Švedijos BVP augimas buvo vienas sparčiausių ES.

► Su viena turtingiausių ES ekonomikų, Lietuvą sieja glaudūs prekybiniai ryšiai. Švedija Lietuvai yra viena svarbiausių lietuviškos kilmės produktų eksporto rinka.

► Švedija nėra euro zonos šalis. Švedijos nacionalinės valiutos – kronos (SEK) – kursas nuo 1992 m. yra laisvai kintantis kitų valiutų atžvilgiu. Tai leidžia Švedijos centriniam bankui sėkmingai vykdyti monetarinę politiką, kurios pagrindinis tikslas yra palaikyti šalyje kainų stabilumą. Centrinio banko tikslas – 2 proc. vidutinė metinė infliacija (leidžiamas nuokrypis +/- 1 proc. p.).

► Švedijos ekonomika buvo paveikta 2008-2009 m. krizės, tačiau dėl ilgalaikės tvarios viešųjų finansų politikos, 2010 m. ekonominis aktyvumas šalyje suintensyvėjo. 2015–2016 m. ji buvo viena sparčiausiai augusių ES ekonomikų – 2015 m. realaus BVP augimas buvo net 4,5 proc., 2016 m. šis šiek tiek sulėtėjo – iki 3,3 proc.

► 2015–2016 m. ekonomikos augimas nebuvo nulemtas vienos BVP komponentės – augimą skatino ir eksporto plėtra ir auganti vidaus paklausa – privatusis vartojimas, valdžios sektoriaus vartojimas ir investicijos.

► Nuo 1930 m. Švedijos politikoje dominavo socialdemokratiškos pažiūrų politinės partijos. Tai lėmė, kad Švedija turi didelį viešąjį sektorių. 2016 m. valdžios sektoriaus pajamų ir BVP santykis buvo 51,1 proc., o išlaidų ir BVP santykis – 50,1 proc. Taigi, pagal pajamų ir BVP santykį, 2016 m. Švedija buvo 4-oje vietoje tarp visų ES šalių, turinčių didžiausią viešąjį sektorių. Didelis viešasis sektorius lemia nemenkas galimybes verslui ne tik privačiame, tiek ir viešajame sektoriuje.

► Nors viešasis sektorius dažnai yra mažiau efektyvus nei privatusis, Švedija Pasaulio konkurencingiausių šalių reitinge užima 7-ąją vietą. Itin palankiai Švedija vertinama pagal makroekonominį stabilumą, technologinį pasirengimą ir inovacijas.

► Nors daugiau nei 70% Švedijos BVP sudaro paslaugos, pasaulyje ši šalis yra žinoma dėl labai stiprios pramonės.

► Pagrindiniai Švedijos pramonės sektoriai yra mašinų gamyba, transporto priemonių gamyba ir farmacijos pramonė, bei tradicinės pramonės šakos, tokioms kaip metalo ir plieno industrija bei popieriaus pramonė. Šios pramonės šakos Švedijos BVP struktūroje dažnai sudaro gerokai didesnes dalis nei ES-28 vidurkis.

► Moderniosios pramonės šakos daugiausia yra aukštųjų technologijų sektoriai, o Švedijos pramonė, ypač tradicinė, dažniausiai koncentruojasi regionuose. Pramonėje veikia daug šalies smulkaus ir vidutinio verslo įmonių, todėl šiame sektoriuje yra labai daug bendradarbiavimo galimybių Lietuvos verslui.

► Pastaruoju metu Švedijoje labai aktyvi būstų rinka. Paklausa naujiems būstams yra išaugusi dėl keleto priežasčių – dėl didelio imigracijos į šalį srauto ir dėl žemų palūkanų normų aplinkos, kuri skatina namų ūkių skolinimąsi.

► Didelė naujų būstų paklausa lemia, kad Švedijoje intensyviai statoma daug naujų būstų, tačiau paklausa vis dėlto yra gerokai didesnė nei pasiūla. Pagal regionus, daugiausia naujų būstų statoma tankiai apgyvendintose Švedijos žemėse, kuriose įsikūrę didieji miestai – Stokholmas, Geteborgas ir Malmė. Būtent šiose teritorijose yra nemenkos bendradarbiavimo galimybės Lietuvos statybų sektoriaus įmonėms.

► Didelė būstų paklausa ir nepakankama pasiūla lemia būsto kainų kilimą. Vis dėlto, tikimasi, kad naujų būstų statyba ir ateityje bus aktyvi, o tai bent iš dalies lėtins būsto kainų kilimą.

Įvadas

Pagal sukuriamą pridėtinę vertę, 2016 m. Švedija buvo aštuntoji pagal dydį tarp ES šalių, joje buvo sukurta 3,1% visos ES sukuriamos pridėtinės vertės. 2015–2016 m. Švedija taip pat buvo viena sparčiausiai augusių ES ekonomikų, o pagal realųjį ir nominalųjį BVP vienam gyventojui – viena turtingiausių ES šalių.

Su viena turtingiausių ES ekonomikų, Lietuva turi labai glaudžiai išvystytus prekybos ryšius. 2016 m. prekių apyvarta tarp Lietuvos ir Švedijos buvo 2165 mln. eurų; per metus ji paaugo 14% 2017 m. tendencijos yra panašios – per pirmuosius tris metų ketvirčius ji paaugo taip pat apie 14%. Apyvarta paslaugomis tarp šalių taip pat yra nemenka – 2016 m. ji buvo 26% didesnė nei 2015 m. ir siekė 460 mln. eurų. Pagal lietuviškos kilmės prekių eksportą, 2016 m. Švedija Lietuvai buvo penkta, o pagal importą – septinta pagal dydį prekybos partnerė.

Pasaulyje Švedija yra žinoma dėl stiprios pramonės. Tokios Švedijos įmonės kaip Alfa Laval, Husqvarna, Volvo, Scania, ABB, Ericsson, Sandvik, Skanska, IKEA, AstraZeneca ir daugelis kitų yra žinomos tiek Lietuvos, tiek ir viso pasaulio prekių ir paslaugų vartotojams. Švedija taip pat yra pasaulyje gerai žinoma dėl socialdemokratinės pakraipos politikos tradicijų, kuri, per daugelį metų, lėmė, kad šioje šalyje viešasis sektorius sudaro nemenką ūkio dalį. Pastaruoju metu, Švedijoje taip pat yra labai aktyvi yra būsto rinka. Todėl, būtent šiuose Švedijos sektoriuose – statybos veikloje, pramonėje ir viešajame sektoriuje – Lietuvos įmonės turi didžiausias verslo plėtros perspektyvas.

1 lentelė. Pagrindiniai Švedijos demografiniai ir ekonominiai rodikliai.

	2015	2016	2017	2018
Gyventojai (mln.)	9,8	9,9	10,1	10,2
Realaus BVP augimas (%)	4,5	3,3	2,6	2,2
Nominalusis BVP (€ mlrd.)	449,0	465,2	480,1	499,5
Nominalusis BVP vienam gyventojui (tūkst. €)	45,8	46,9	47,7	49,1
Infliacija (SVKI, %)	0,7	1,1	1,4	1,4
Nedarbo lygis (%)	7,4	7,0	6,6	6,6

Šaltiniai: Eurostatas (2015-2016 m.) ir Europos Komisija (2017-2018 m.).

Švedija – viena sparčiausiai augančių ES ekonomikų su dideliu viešuoju sektoriumi

Pagal sukuriamą pridėtinę vertę, Švedijos ekonomika yra viena didesnių tarp ES-28 šalių narių. 2016 m. Švedija buvo aštuntoji pagal dydį, joje buvo sukurta 3,1% visos ES sukuriamos pridėtinės vertės. 2015–2016 m. Švedija taip pat buvo viena sparčiausiai augusių ES ekonomikų – 2015 m. realusis BVP

paaugo 4,5%, 2016 m. – 3,3% per metus (žr. 1 lentelę). Taigi, 2015 m. Švedija buvo ketvirtoji, o 2016 m. – penktoji sparčiausiai augusi ES ekonomika. Pagal realųjį ir nominalųjį BVP vienam gyventojui, Švedija yra ketvirtoji turtingiausia ES šalis.

Nuo 1992 m. Švedijos valiutos – kronos (SEK) – kursas yra laisvai kintantis kitų valiutų atžvilgiu. Tai leidžia Švedijos centriniam bankui (*Sveriges Riksbank*) sėkmingai vykdyti monetarinę politiką, kurios pagrindinis tikslas yra palaikyti šalyje kainų stabilumą. Centrinio banko tikslas – 2% vidutinė metinė infliacija (leidžiamas nuokrypis +/- 1 proc. p.). Laisvai kintantis Švedijos kronos kursas kitų valiutų atžvilgiu taip pat leidžia šaliai išlikti konkurencingai tarptautinėje rinkoje. Iki 1992 m., daugelį metų Švedija turėjo fiksuotą valiutos kursą kitų valiutų atžvilgiu (1991 m. – krona buvo susieta su Europos valiutos vienetu ekiu).¹

2 lentelė. Pagrindiniai Švedijos valdžios sektoriaus finansų rodikliai.

	2013	2014	2015	2016
Valdžios sektoriaus pajamos (% nuo BVP)	51,0	50,0	50,5	51,1
Valdžios sektoriaus išlaidos (% nuo BVP)	52,4	51,5	50,2	50,1
Valdžios sektoriaus perteklius (+)/deficitas (-) (% nuo BVP)	-1,4	-1,5	0,3	0,9
Valdžios sektoriaus skola (% nuo BVP)	40,4	45,2	43,9	41,6
Valdžios sektoriaus bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas (% nuo BVP)	4,5	4,4	4,2	4,4

Šaltinis: Eurostatas.

Tarp ES šalių, Švedijos ekonomika išsiskiria dideliu viešuoju sektoriumi – jis sudaro apie pusę visos Švedijos ekonomikos (žr. 2 lentelę). 2016 m. valdžios sektoriaus pajamų ir BVP santykis buvo 51,1% (1995 m. – 56,5%), o išlaidų ir BVP santykis – 50,1% (1995 m. – 63,5%). Taigi, pagal pajamų ir BVP santykį, 2016 m. Švedija buvo 4-oje vietoje tarp visų ES šalių, turinčių didžiausią viešąjį sektorių. Vis dėlto, didelis viešasis nereiškia, kad ši ekonomika yra mažiau efektyvi – atvirkščiai (tame tarpe dėl efektyvaus viešojo sektoriaus), Švedija reitinguojama kaip viena konkurencingiausių pasaulio ekonomikų (plačiau apie tai, žr. 2.4 dalį). Tai parodo ir valdžios sektoriaus investicijos – 2016 m. bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo ir BVP santykis buvo 4,4% (nuo 1995 m. šis rodiklis retai buvo mažesnis nei 4%), o tai buvo antras aukščiausias rodiklis ES. Be to, Švedija pasižymi tvariais viešaisiais finansais – valdžios sektoriaus balanso pertekliumi arba nedideliu deficitu (2016 m. perteklius – 0,9% BVP) bei gana nedidele valdžios sektoriaus skola (2016 m. – 41,6%). Nors senėjančios visuomenės reiškinys, kaip ir daugeliui kitų ES valstybių, yra aktualus ir Švedijai bei ateityje gali kelti problemų viešųjų finansų tvarumui,

¹ Sveriges Riksbank, (2017).

<http://www.riksbank.se/sv/Riksbanken/Historia/Viktiga-artal/1900-talet/>

gyventojų skaičiaus augimas (labiausiai dėl imigracijos politikos) šią riziką gerokai mažina (žr. 1 lentelę). Taigi, pabrėžtina, kad didelis viešasis sektorius lemia nemenkas galimybes verslui ne tik privačiame, bet ir viešajame sektoriuje.

2015–2016 m. ekonominis augimas nulemtas visų BVP komponentių

2008–2009 m. pasaulio finansų krizė padarė poveikį ir Švedijos ekonomikai. Tačiau jau nuo 2010 m., tuo metu kai pietų Europos šalys susidūrė su viešųjų finansų krize, Švedijos ekonomika jau augo (išskyrus nedidelį realaus BVP sumažėjimą 2012 m.). 2015–2016 m. ji buvo viena sparčiausiai augusių ES ekonomikų – 2015 m. realaus BVP augimas buvo net 4,5 proc., 2016 m. šis šiek tiek sulėtėjo – iki 3,3% (žr. 3 lentelę). 2017 m. ekonomika auga taip pat sparčiai – per pirmuosius tris metų ketvirčius ekonominis aktyvumas padidėjo 2,9%.

2015–2016 m. ekonomikos augimas nebuvo nulemtas vienos BVP komponentės – augimą skatino eksporto plėtra bei auganti vidaus paklausa – privatusis vartojimas, valdžios sektoriaus vartojimas ir investicijos. Valdžios sektoriaus vartojimas 2016 m. paaugo sparčiausiai nuo 1998 m. ir nulėmė maždaug ketvirtadalį viso BVP augimo.

Švedija yra maža atvira ir į eksportą orientuota ekonomika. Kaip ir Lietuvos, apie 40% Švedijos BVP yra eksportuojama į kitas šalis, todėl šalis yra labai priklausoma nuo ekonominių tendencijų užsienio rinkose.² Nuo 2014 m. Švedijos eksportas augo sparčiai. Ankstesniais laikotarpiais (nuo 2003 iki 2014 m.) Švedijos eksportuotojai buvo praradę eksporto rinkos dalis užsienio rinkose, tačiau nuo 2014 m. tendencijos pasikeitė.³ 2015–2016 m. didėjęs šalies eksportas nulėmė nemenką dalį viso Švedijos BVP augimo.

3 lentelė. Švedijos realaus BVP augimas ir kaitos veiksniai (išlaidų metodu) 2013–2016 m.

	2013	2014	2015	2016
Realaus BVP (% pokytis per metus)	1,2	2,6	4,5	3,3
Namų ūkių vartojimas (proc. p.)	0,9	1,0	1,4	1,0
Valdžios sektoriaus vartojimas (proc. p.)	0,3	0,4	0,6	0,9
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas (proc. p.)	0,4	1,4	2,0	1,3
Prekių ir paslaugų eksportas (proc. p.)	-0,4	2,3	2,6	1,5
Prekių ir paslaugų importas (proc. p.)	0,0	2,5	2,1	1,4

Šaltinis: Eurostatas.

Taip pat svarbu pastebėti, kad investicijos Švedijos ekonomikoje pastaruosius metus labai sparčiai augo ir buvo vienas svarbesnių BVP augimo veiksnių. Šias

² The Global economy, (2017). <http://www.theglobaleconomy.com/Sweden/Exports/>

³ Business Sweden, (2017). <https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

augimo tendencijas, visų pirma, nulėmė investicijos į būstą – pastaraisiais metais būsto investicijų ir BVP santykis gerokai padidėjo. Didelė naujų būstų paklausa, susijusi tiek su žemų palūkanų aplinka, tiek su didele imigracija į šalį, skatina būstų kainų augimą. Tai didina statybų bendrovių, veikiančių būsto rinkoje, pelningumą ir atitinkamai lemia didėjančią būstų pasiūlą. Kitos investicijos auga taip pat, tačiau lėčiau nei investicijos į būstą, nes gamybos pajėgumų panaudojimas Švedijos pramonėje yra gana aukštas, tačiau nekritinis. Vis dėlto, statybų sektoriaus pridėtinės vertės augimas nulėmė tik 0,3 proc. punkto viso pridėtinės vertės augimo 2016 m. (žr. 4 lentelę), daugiau – nekilnojamo turto paslaugų veikla (0,4 p. p.).

4 lentelė. Švedijos realiosios pridėtinės vertės augimas ir kaitos veiksniai gamybos metodu 2013–2016 m.

	2013	2014	2015	2016
Realioji pridėtinė vertė (% pokytis per metus)	1,3	2,7	4,4	3,1
Žemės ūkis (proc. p.)	0,0	0,0	0,1	0,0
Pramonė (proc. p.)	-0,3	0,0	-0,9	0,5
Statyba (proc. p.)	-0,2	0,2	0,3	0,3
Prekyba (proc. p.)	0,5	0,7	0,6	0,5
ICT paslaugos (proc. p.)	0,1	0,4	2,6	0,0
Nekilnojamojo turto paslaugos (proc. p.)	0,4	0,5	0,2	0,4
Profesinė veikla (proc. p.)	0,5	0,5	0,7	0,6
Kitos veiklos (proc. p.)	0,3	0,3	0,8	0,9

Šaltinis: Eurostatas.

Švedijos politinė sistema ir politikos tęstinumas

2014 m. rudenį įvykusiuose Švedijos parlamento (*Sveriges riksdag*) rinkimuose, daugiausia balsų surinko kairioji Socialdemokratų partija (*Socialdemokraterna*). Ji, kartu su Žaliųjų partija (*Miljöpartiet*) suformavo valdančiąją daugumą, o Socialdemokratų lyderis Stefan Löfven taip pat yra ir Švedijos Ministras Pirmininkas.⁴ Antroji, daugiausia balsų surinkusi partija Švedijos parlamente yra dešiniųjų pažiūrų Moderatų partija (*Nya Moderaterna*), kuri yra opozicijoje kartu su kitomis partijomis, priklausančiomis taip vadinamajam Aljansui (*Aliansen*) – Centro partija (*Centerpartiet*), Liberalų partija (*Liberaterna*) ir Krikščionių demokratų partija (*Kristdemokraterna*). Opozicijoje taip pat yra nacionalistinių pažiūrų Demokratų partija (*Sverigedemokraterna*), kuri 2014 m. metų rinkimuose liko trečia.

Kiti parlamento rinkimai Švedijoje yra numatyti 2018 m. rugsėjo mėn., o pagal dabartines (2017 m. rugsėjo mėn.) viešosios nuomonės apklausas⁵ partijų pasiskirstymas parlamente turėtų būti panašus kaip

⁴ Valmyndigheter, (2017). Val till riksdagen – Röster. <http://www.val.se/val/val2014/slutresultat/R/rike/index.html>

⁵ Demoskop, (2017). Väljarbarometern oktober <https://demoskop.se/publicerat/väljarbarometern-oktober/#text>

2014 m. įvykusiųose rinkimuose. Jei 2018 m. rinkimuose laimėtų dabar valdžioje esančios partijos, mažai tikėtina, kad Švedijos politika daugumoje sričių iš esmės keistųsi. Vis dėlto, nacionalistinių pažiūrų Demokratų partijos (*Sverigedemokraterna*), ypač aštriai pasisakančios už imigracijos politikos griežtinimą, pozicijos pagal visuomenės apklausas turėtų sustiprėti. Augant kritikai dėl šios ir prieš tai buvusių vyriausybių vykdomos pabėgėlių politikos, ši partija rinkimuose gauna vis daugiau balsų.

Apskritai, vertinant Švedijos politinę sistemą, ši šalis itin pasižymi politiniu stabilumu – nuo 1930 m. Švedijos politinėje sistemoje dominavo kairiosios pakraipos partijos. Šiame kontekste išsiskiriantys moderniosios Švedijos politinėje istorijoje buvo 1991-1994 m. ir 2006–2014 m. periodai, kai šalies Ministro Pirmininko pareigas ėjo Moderatų partijos (*Nya Moderaterna*) atstovai – Carl Bildt (1991-1994 m.) ir Fredrik Reinfeldt (2006-2014 m.).⁶

Švedijos tarptautinis vertinimas – viena konkurencingiausių pasaulio ekonomikų

Pagal 2017-2018 m. Pasaulio ekonomikos forumo ataskaitą, Švedija pasaulio konkurencingumo indekso reitinge yra septinta konkurencingiausia pasaulio ekonomika (žr. 5 lentelę).⁷ Aukštesnes pozicijas užima tik Šveicarija, JAV, Singapūras, Nyderlandai, Vokietija ir Honkongas. Šio indekso pagrindinis principas yra įvertinti šalių ekonominio augimo perspektyvas, apibendrinus politinės, ekonominės, technologinės aplinkos ir kitų veiksnių kompleksiskumą bei jų tarpusavio sąveiką.

Aukščiausiose pozicijose reitinge Švedija yra pagal palankią makroekonominę aplinką, technologinį pasirengimą, verslo kompleksiskumą ir inovacijas (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. Švedijos vieta konkurencingumo reitinge.

	2017-2018
Bendrasis šalies vertinimas (vieta)	7
Pagal indekso komponentes:	
1. Institucijos	11
2. Infrastruktūra	19
3. Makroekonominė aplinka	4
4. Sveikatos apsauga ir pradinis ugdymas	20
5. Aukštasis mokslas ir mokymas	18
6. Prekių rinkos efektyvumas	14
7. Darbo rinkos efektyvumas	20
8. Finansų rinkos vystymasis	10
9. Technologinis pasirengimas	5
10. Rinkos dydis	40
11. Verslo kompleksiskumas	6
12. Inovacijos	7

Šaltinis: Pasaulio ekonomikos forumas.

⁶ Nya Moderaterna, (2017). <https://moderaterna.se/partihistorik>

⁷ World Economic Forum, (2017). <https://www.weforum.org/reports/the-global-competitiveness-report-2017-2018>

Vertinant makroekonominę aplinką, Švedija yra itin aukštose pozicijose dėl žemos infliacijos ir aukšto šalies skolinimosi (kredito) reitingo. Tai iš dalies yra sietina su tvariais valdžios sektoriaus finansais ir sėkminga Švedijos centrinio banko monetarine politika (daugiau apie tai, žr. 2.1 dalį). Šie veiksniai lemia, kad šalis pagal makroekonominius rodiklius konkurencingumo reitinge yra ketvirtoje vietoje.

Technologinis pasirengimas vertinamas pagal šalies pajėgumą absorbuoti naujas technologijas; čia šalis užima penktą vietą tarp visų pasaulio šalių. Švedija itin aukštai vertinama pagal įmonių pajėgumą įsisavinti technologijas bei pagal naujausių technologijų prieinamumą šalyje. Šie rodikliai yra labai svarbūs vertinant šalį pagal jos gebėjimus greitai prisitaikyti prie inovacijų.

Švedija ne tik yra pajėgi prisitaikyti prie technologinių naujovių, bet ir jas kurti. Pagal inovacijas šalis užima septintą vietą pasaulyje. Čia Švedija yra aukštose pozicijose pagal patentų skaičių, inovacijų įdiegimo galimybes bei pagal įmonių išlaidas mokslui (R&D).

Vis dėlto, kai kuriose srityse pasaulio konkurencingumo reitinge Švedija yra žemose pozicijose. Pavyzdžiui, vertinant darbo santykius, Švedijos darbo rinka yra vertinama kaip mažiau efektyvi rinka (20-oji vieta). Čia pabrėžiami gana nelankstūs darbo užmokesčio nustatymo principai, neigiamas apmokestinimo poveikis paskatoms dirbti, nelanksti įdarbinimo ir atleidimo iš darbo praktika bei didelės, su atleidimu iš darbo, susijusios išlaidos. Neigiamas apmokestinimo poveikis paskatoms yra iš dalies sietinas su didžiuliu viešuoju sektoriumi (žr. daugiau 2.1 dalį) – dosnia socialinių (ir kitokių) išmokų sistema ir nemenka mokesčine baze, skirta valdžios sektoriui finansuoti. Pakankamai nelanksčius darbo rinkos santykius Švedijoje lemia stiprios profesinės sąjungos, kurios daro didelę įtaką tiek darbo užmokesčio nustatymui, tiek ir darbo santykių reguliavimui (2014 m. 67,3% darbuotojų priklausė profesinėms sąjungoms⁸), todėl darbo sąnaudos Švedijoje yra vienos aukštesnių ES (2015 m. – 4-oje vietoje tarp visų ES valstybių).

Vertinant tarptautiniu mastu, Švedija nėra didelė ekonomika, todėl konkurencingumo indekso reitinge šalis taip pat yra gana žemose pozicijose vertinant rinkos dydį (40-oji vieta).

Vis dėlto, greitas inovacijų įdiegimas ir jų kūrimas šalyje lemia itin aukštą Švedijos konkurencinį pranašumą tarptautinėje rinkoje ir rodo šalies sugebėjimą dinamiškai reaguoti į besikeičiančią aplinką. Todėl bendradarbiavimas ar konkuravimas su vietiniais gamintojais Švedijos rinkoje turėtų būti perspektyviausias tradiciškai stipriame Švedijos

⁸ OECD, (2017).

https://stats.oecd.org/Index.aspx?DataSetCode=UN_DEN

ekonomikos sektoriuje – apdirbamojoje gamyboje – ir/arba sektoriuose, kuriuose produktų ar paslaugų paklausa vietiniai gamintojai nespėja patenkinti. Šiuo metu pastarasis sektorius yra statybų darbai.

Švedijos pramonė ir jos regioninis susitelkimas

Švedijos ekonomikos struktūroje dominuoja paslaugų sektorius – jis sudaro apie 70% visos sukurtos realiosios pridėtinės vertės (žr. 6 lentelę). Vertinant paslaugų sektorių, tokios šio sektoriaus veiklos kaip profesinė ir mokslinė veikla bei informacinių technologijų sektoriaus kuriamos paslaugos sudaro gerokai didesnes dalis bendrojoje pridėtinėje vertėje nei ES-28 vidurkis. Šie sektoriai dažnai kuria paslaugas, kurios reikalingos Švedijos pramonės vystymuisi.

Švedijos žemės ganėtinai skiriasi viena kitos tiek užimamu plotu, tiek gyventojų skaičiumi, tiek ir tam tikros pramonės šakos koncentracijos lygiu regionuose. Kai kurios Švedijos pramonės šakos yra koncentruotos tam tikrose Švedijos dalyse – tai priklauso tiek nuo priėjimo prie reikiamų žaliavų, tiek nuo reikiamos infrastruktūros, tiek ir esamos darbo jėgos kvalifikacijos tam tikrame regione.

Pagal pramonės šakas, didelis dėmesys šalyje yra skiriamas mašinų gamybai, transporto priemonių gamybai ir farmacijos pramonei, bei tradicinėms pramonės šakoms, tokioms kaip metalo ir plieno industrijai bei popieriaus pramonei. Šios pramonės šakos Švedijos BVP struktūroje dažnai sudaro gerokai didesnes dalis nei ES-28 vidurkis, o moderniosios pramonės šakos yra aukštųjų technologijų sektoriai.

Viena tradicinių Švedijos pramonės šakų yra metalo ir plieno pramonė. Ši pramonės šaka jau keletą šimtų metų yra laikoma tradicine šalies industrija. 2014 m. metalo ir plieno pramonė sudarė apie 2% visos realiosios pridėtinės vertės, o 2016 m. Švedijos dalis pasaulinėje plieno eksporto struktūroje buvo 4,2% (2000 m. – 4,2%), metalo – 1,5% (2000 m. – 2,4%). Pastaraisiais metais Švedija yra viena pasaulio lyderių nišinių metalo ir plieno produktų eksporte su tokiais įmonėmis kaip SSAB, Sandvik, Outokumpu, Ovako ir Eddeholm. Pagrindiniai metalo ir plieno pramonės gamybos fabrikai yra koncentruoti Švedijos šiaurinėje dalyje (tokiose vietovėse kaip Sandviken, Luleå, Avesta, Torshälla, Mora, Smedjebacken, Hällefors ir kt.) ir vidurinėje Švedijos dalyse, tačiau gamyba vyksta ir kituose Švedijos regionuose. Šis regioninis pasiskirstymas nėra atsitiktinis, nes pagrindinės geležies rūdos kasyklos yra šiaurinėje Norrbotteno žemėje. Metalo

industrijoje dominuoja įmonė Sandvik – kietojo metalo ir staklių gamintojas.^{9 10}

6 lentelė. Švedijos, Lietuvos ir ES-28 realiosios bendrosios pridėtinės vertės struktūra pagal sektorius 2014 m.

	Švedija	Lietuva	ES-28
Bendroji pridėtinė vertė (proc.)	100	100	100
1. Žemės ūkis (A)	1,6	3,4	1,6
2. Pramonė (B-E)	21,1	23,5	18,9
Iš jos: apdirbamoji gamyba (C)	16,7	20,1	15,6
Maisto pramonė (C10-C12)	1,0	4,4	2,0
Tekstilė ir drabužiai (C13-C15)	0,1	1,7	0,5
Mediena ir popierius (C16-C18)	1,7	2,4	0,9
Chemijos pramonė (C20)	NA	1,7	1,0
Vaistinių preparatų gamyba (C21)	NA	0,4	0,9
Plastikų pramonė (C22-C23)	0,8	1,8	1,3
Metallų gamyba (C24-C25)	2,2	1,1	2,1
Kompiuterinių gaminių pramonė (C26)	2,8	0,4	0,9
Elektrotechnikos pramonė (C27)	0,5	0,4	0,8
Kitų mašinų gamyba (C28)	1,8	0,6	1,7
Transporto priemonių gamyba (C29-C30)	2,3	0,6	2,1
Baldų pramonė (C31-C33)	0,9	3,4	1,3
3. Statyba (F)	5,0	6,9	5,2
4. Paslaugos (G-T)	72,3	66,2	74,6
Prekyba (G)	11,9	18,7	11,5
Transportas (H)	5,7	12,5	4,8
Apygyvendinimas ir maitinimas (I)	1,6	1,4	2,7
Informacija ir ryšiai (J)	6,1	3,4	5,3
Finansinės paslaugos (K)	4,3	2,5	5,4
Nekilnojamojo turto paslaugos (L)	9,1	6,1	11,2
Profesinė, mokslinė veikla (M)	7,6	3,5	NA
Administracinė ir aptarnavimo veikla (N)	3,5	2,4	4,2
Viešojo sektoriaus paslaugos (O-Q)	19,7	13,7	19,2

Šaltinis: Eurostatas.

Kita – tradicinė – Švedijos pramonės šaka yra popieriaus industrija. Ši pramonės šaka 2014 m., kaip ir metalo ir plieno pramonė, sudarė taip pat apie 2% visos realiosios pridėtinės vertės, o 2016 m. Švedijos dalis pasaulinėje medienos ir popieriaus eksporto struktūroje buvo 7,6% (2000 m. – 9,9%). Pagal šį rodiklį Švedija buvo penkta tarp visų pasaulio šalių, po JAV, Vokietijos, Kinijos ir Kanados. Švedijos eksporto struktūroje popieriaus industrija taip pat yra penkta didžiausia pramonės šaka, o ši industrija tapo viena svarbiausių Švedijos ekonomikoje po Antrojo pasaulinio karo. Įmonės, dominuojančios popieriaus pramonėje yra SCA, Metsä, Stora Enso, Billerud Korsnäs ir Södra Skogsägarna.¹¹ Pagrindiniai medienos ir popieriaus masės perdirbimo fabrikai yra susikcentravę miškingose Švedijos vietovėse – šiaurinėje šalies dalyje ir vidurio Švedijoje (pvz. Sundsvall, Timrå, Mariestad, Ljusne ir kt.), tačiau

⁹ Business Sweden, (2017).

<https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

¹⁰ Bergstaten, (2017).

<https://www.sgu.se/bergsstaten/gruvor/gruvor-i-sverige-2/>

¹¹ Business Sweden, (2017).

<https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

medienos perdirbimo įmonių yra ir pietinėje šalies dalyje.

Iš modernių Švedijos pramonės šakų, transporto priemonių gamybos įmonės yra žinomos visame pasaulyje. Šioje pramonės šakoje dominuoja tokios įmonės kaip Volvo AB, Volvo Cars ir Scania, tačiau visa transporto priemonių gamybos industrija susideda iš keleto šimtų įmonių. Pagrindinės automobilių komponentų gamybos įmonės yra Autoliv, Thule Group och Haldex. 2016 m. Švedijos dalis pasaulinėje transporto priemonių eksporto struktūroje buvo 1,7% (2000 m. – 1,9%), o pasaulyje dominuoja tokios ekonomikos kaip Vokietija, Japonija, JAV ir kitos. Švedijos eksporto struktūroje 2016 m. automobilių pramonė sudarė 13% ir, po mašinų pramonės, buvo viena svarbiausių prekių eksporto grupių.¹²

Mašinų pramonės eksportas 2016 m. sudarė 14% viso Švedijos eksporto ir daugelį metų buvo didžiausia eksportuojamų prekių grupė. 2016 m. Švedijos dalis pasaulinėje mašinų eksporto struktūroje buvo 1,8% (2000 m. – 2,3%), o dominuojančios valstybės pasaulyje vėlgi buvo Vokietija, Kinija, JAV, Japonija, Italija ir kitos. Mašinų pramonė 2014 m. sudarė 1,8% visos Švedijoje sukurtos realiosios pridėtinės vertės. Mašinų industrija Švedijoje apima specialiąsias mašinas tam tikroms pramonėms šakoms, metalo apdirbimo mašinas ir kitas neelektrines mašinas ir prietaisus. Žinomiausios Švedijos eksportuojančios įmonės šioje pramonės šakoje yra Atlas Copco, SKF, Alfa Laval ir Husqvarna. Kitos didelės eksportuojančiosios įmonės yra Hexagon, Nibe, Systemair, Gunnebo ir Valmet, o mašinų pramonėje veikia labai daug mažų ir vidutinio dydžio įmonių.¹³

Farmacijos pramonė kartu su chemijos pramone taip pat yra viena svarbesnių Švedijos pramonės šakų. 2016 m. Švedijos dalis pasaulinėje chemijos ir farmacijos pramonės eksporto struktūroje buvo 1,3% (2000 m. – 1,8%), tačiau pagal šį rodiklį Švedija nebuvo tarp pirmiausių pasaulio šalių. Šioje rinkoje dominuoja Vokietija, JAV, Kinija, Belgija, Šveicarija ir kitos šalys. Apie 12% Švedijos eksporto struktūros sudaro chemijos ir farmacijos produktai, tai yra trečia didžiausia eksportuojamų prekių grupė. Šiai grupei priklauso tokie produktai kaip cheminės medžiagos, trašos ir plastikai bei farmaciniai preparatai. Didžiausios eksportuojančios šios pramonės šakos įmonės yra tarptautinės korporacijos – Akzo Nobel ir Borealis,¹⁴ tačiau

Švedijoje veikia ir daug įžymių farmacijos įmonių, tokių kaip AstraZeneca, McNeil bei daugelis biotechnologinių mokslo centrų. Farmacijos pramonės įmonės dažnai koncentruojasi netoli universitetinių miestų ir miestelių, tokių kaip Stockholmas, Getenborgas, Lundas, Upsala ir kt.

Nors daugumos svarbiausių Švedijos pramonės šakų dalis pasaulio eksporte sumažėjo, pastaraisiais metais keletas industrinių šakų rodė geresnius rezultatus. Viena tokių šakų yra Švedijos maisto pramonė – čia šalies dalis pasaulinėje maisto produktų eksporto struktūroje 2016 m. buvo 1,3% (2000 m. – 0,8%). Maisto pramonei priskiriamos tokios prekės kaip mėsos, pieno ir žuvies produktai, taip pat vaisiai ir daržovės, kavos ir arbatos, cukraus produktai, gėrimai ir tabako gaminiai. Šios pramonės šakos eksporte dominuoja Absolut Vodka, taip pat Åbro, Kopparbergs, Almondy, Annas Pepparkakor, Pågen, Gevalia Löfbergs, Findus, Abba ir daug kitų įmonių.¹⁵

7 lentelė. Švedijos regionų statistinė informacija 2016 m.

Švedijos žemės ir jų centrai	Gyventojų skaičius (mln.)	Naujų įmonių skaičius 1000 gyventojų	Didžiausias darbdavys (privatus sektorius)	Savivaldybių skaičius
Blekinge (Karlskrona)	0,16	8,2	Volvo personvagnar AB	5
Dalarna (Falun)	0,28	9,7	ABB AB	15
Gotland (Visby)	0,06	12,3	Payex Sverige AB	1
Gävleborg (Gävle)	0,28	9,4	Sandvik Materials Technology AB	10
Halland (Halmstad)	0,32	11,9	Gekås Ullared AB	6
Jämtland (Östersund)	0,13	12,3	Swedbank AB	8
Jönköping (Jönköping)	0,35	9,2	Husqvarna AB	13
Kalmar (Kalmar)	0,24	9,0	Scania CV AB	12
Kronoberg (Växjö)	0,19	9,5	Ikea of Sweden AB	8
Norrbotnen (Luleå)	0,25	9,8	SSAB Emea AB	14
Skåne (Malmö)	1,32	11,7	Peab Sverige AB	33
Stockholm (Stockholm)	2,27	16,1	Scania CV AB	26
Södermanland (Nyköping)	0,29	11,0	SSAB Emea AB	9
Uppsala (Uppsala)	0,36	11,8	Sandvik Coromant AB	8
Värmland (Karlstad)	0,28	9,0	Konsum Värmland EF	16
Västerbotten (Umeå)	0,27	9,5	Boliden Mineral AB	15
Västernorrland (Härnösand)	0,25	9,3	SCA Graphic Sundsvall AB	7
Västmanland (Västerås)	0,27	9,8	ABB AB	10
Västra Götaland (Göteborg)	1,67	11,1	Volvo Personvagnar AB	49
Örebro (Örebro)	0,29	10,3	Humana Assistans AB	12
Östergötland (Linköping)	0,45	7,7	SAAB AB	13

Šaltinis: Ekonomifakta. <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Ditt-lan-i-siffror/>

Daugelis Švedijos pramonės įmonių, kurios yra didžiausi šalies eksportuotojai, taip pat yra ir

¹² Business Sweden, (2017). <https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

¹³ Business Sweden, (2017). <https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

¹⁴ Business Sweden, (2017). <https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

¹⁵ Business Sweden, (2017). <https://www.business-sweden.se/Export/analys-och-rapporter/analys-och-omvarldsbevakning/global-exportanalys/sverige-vaxlar-upp-nar-tillvaxtlanderna-tappar/>

svarbiausi darbdaviai šalies ūkyje, įdarbinantys didžiausią skaičių darbuotojų (žr. 7 lentelę).

Švedijos statybų sektorius – pagrindiniai rodikliai 2016 m. Švedijoje veikė 104,0 tūkst. įmonių, dirbančių būsto rinkoje; iš jų – 24,2 tūkst. specializavosi būsto statybos sektoriuje, 3,2 tūkst. – statybos darbuose, o 76,6 tūkst. veikė statybos sektoriaus specializuotose veiklose (žr. 8 lentelę). Daugiausia statybos sektoriaus įmonių veikia labiausiai apgyvendintose Švedijos žemėse – aplinkui Stokholmą (*Stockholms län*) – 27,2 tūkst., taip pat aplinkui Geteborgą (*Västra Götalands län*) – 16,8 tūkst., Malmę (*Skåne län*) – 12,3 tūkst. ir Upsalą (*Uppsala län*) – 4,0 tūkst.¹⁶

8 lentelė. Švedijos statybos sektoriuje veikiančios įmonės 2016 m. (lapkričio mėn.) pagal įmonių dydį

	0-9	10-19	20-199	200+	Iš viso
Būsto statyba (tūkst.)	22,7	0,8	0,7	0,1	24,2
Statybos darbai (tūkst.)	2,6	0,2	0,3	0,1	3,2
Iš jų: kelių darbai	0,7	0,1	0,2	0,1	1,0
elektros ir telekomunikacijos projektų darbai	0,7	0,1	0,1	0,0	0,8
šilumos, vandens ir nuotekų projektų darbai	0,5	0,1	0,1	0,0	0,6
kitos veiklos	0,7	0,1	0,1	0,0	0,8
Specialiosios statybinės veiklos (tūkst.)	71,4	3,1	2,0	0,1	76,6

Šaltinis: Statistiska centralbyrån, Företagsregistret.

Švedijos statybos sektorius nėra itin atviras užsienio prekybai – 2014 m. tik 35% tarpinio vartojimo prekių, kurias šis sektorius naudojo savo paslaugų kūrimui, buvo įsigyta užsienio rinkose.¹⁷ Vertinat Lietuvos ir Švedijos tarpusavio prekybą, pastebėtina, kad Lietuva eksportavo statybos paslaugų už 62 mln. eurų (2015 m. – už 44,5 mln. eurų), o pagal pridėtinę vertę Lietuva į Švediją eksportuoja tik keletą procentų viso statybų sektoriaus eksporto pridėtinės vertės. Lietuvos statybos paslaugų pridėtinės vertės eksportas į Švediją yra labiau nukreiptas į galutinio vartojimo BVP komponentę (ir mažiau į bendrojo pagrindinio kapitalo formavimą).¹⁸

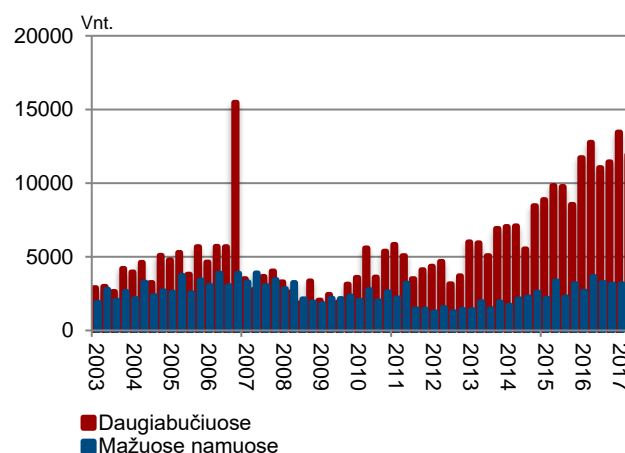
Tendencijos Švedijos būsto rinkoje

2016 m. pabaigoje Švedijoje gyvenamųjų būstų (butų) buvo daugiau 4,8 mln. Iš jų, mažuose namuose būstų buvo apie 2,1 mln. (43%), daugiabučiuose – 2,4 mln. (51%), 0,24 mln. (5%) – specialios paskirties būstuose ir 0,8 mln. (2%) – kituose būstuose. Daugiabučiuose daugiausia namų ūkių būstą nuomoja (59%), kita butų dalis (41%)

priklauso būstų bendrijoms. Mažieji namai Švedijoje dažniausiai disponuojami nuosavybės teise (91%).¹⁹

2016 m. pabaigoje buvo pradėta maždaug 15 tūkst. naujų būstų (mažuose namuose ir daugiabučiuose) statyba, tai buvo maždaug 25% daugiau nei 2015 m. Panašios tendencijos vyravo ir visais 2016 m. bei 2017 m. pradžioje (žr. pav. 1). Taigi, Švedijos būsto rinkoje pastaraisiais metais vyksta aktyvūs pokyčiai.

1 pav. Pradėti statyti butai naujuose namuose (pagal namo tipą) 2003–2017 m.

Šaltinis: Statistiska centralbyrån.

Viena pagrindinių šių pokyčių priežasčių yra spartus gyventojų skaičiaus augimas, kuris labiausiai yra susijęs su imigracijos srautu šalyje, o tai didina paklausą būstui. Žemos palūkanų normos taip pat skatina namų ūkius skolintis ir investuoti į naujo nekilnojamojo turto įsigijimą arba esamo turto atnaujinimą.²⁰ Taigi, didėjanti būsto paklausa skatina naujų butų statybą, o panašios tendencijos, tikintis tolesnio didelio imigrantų srauto²¹ ir žemų palūkanų aplinkos, tikėtina, išliks ir ateityje.

Švedijos migracijos departamento duomenimis 2016 m. buvo išduota daugiau nei 150 tūkst. leidimų gyventi; daugiausia jų buvo išduota pabėgėliams ir migrantams iš trečiųjų šalių (žr. pav. 2).²² Tikimasi, kad ir ateityje nemažai pabėgėlių ieškos politinio prieglobsčio šalyje, todėl būsto rinkoje situacija yra įtempta. Tai patvirtina ir išduotų naujų statybos leidimų statistika (žr. pav. 3).

¹⁶ Företagsregistret, Statistiska centralbyrå (2017). https://www.scb.se/sv/_Vara-tjanster/Foretagsregistret/Aktuell-statistik-ur-Foretagsregistret/

¹⁷ World Input-Output Tables (2017). <http://www.wiod.org/database/wiots16>

¹⁸ Versli Lietuva (2017). https://www.verslilietuva.lt/uploads/media/597f0e8247e22/2017.06.30_GVC_final_report_v2.pdf

¹⁹ Statistiska centralbyrå, (2017). <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/boende-byggande-och->

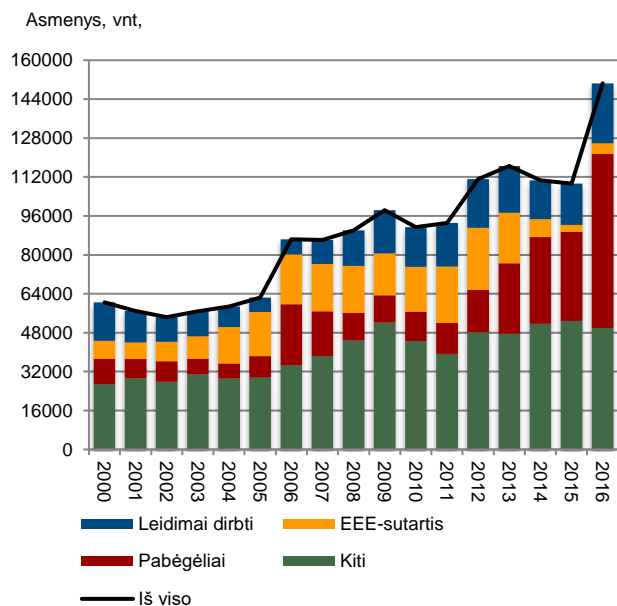
[bebyggelse/bostadsbyggande-och-ombyggnad/bostadsbestand/pong/statistiknyhet/bostadsbestandet-2016-12-31/](https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/boende-byggande-och-bebyggelse/bostadsbyggande-och-ombyggnad/bostadsbestand/pong/statistiknyhet/bostadsbestandet-2016-12-31/)

²⁰ Konjunkturinstitutet, (2017). Konjunkturläger juni 2017 https://www.konj.se/download/18.4fe971e615cc553ad229c3c/1498031814546/Konjunkturl%C3%A4get_juni2017web.pdf

²¹ Boverket, (2017). <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsplanering/bostadsmarknaden/bostadsmarknadsenkaten-i-korthet/bostadsmarknaden-for-olika-grupper/nyanlanda/>

²² Migrationsverket, (2017).

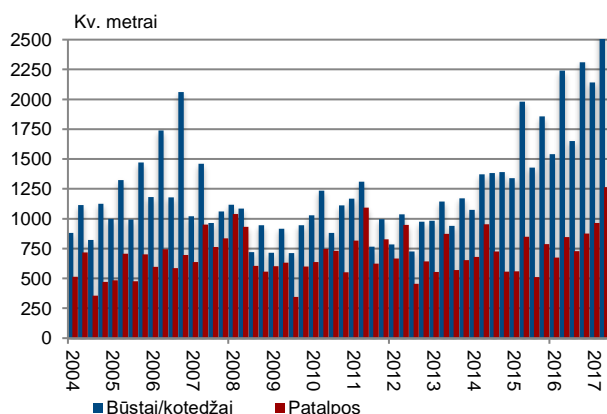
2 pav. Išduoti leidimai gyventi (pagal pobūdį) 2000–2016 m.

Šaltinis: Migrationsverket.

Pagal regionus, daugiausia naujų būstų statoma tankiai apgyvendintose Švedijos žemėse, kuriose įsikūrę didieji miestai – Stokholmas, Geteborgas ir Malmė (žr. pav. 4). Esamų būstų atnaujinimas arba perstatymas taip pat yra aktyviausias tose pačiose Švedijos žemėse, o 2016 m. perstatytų būstų skaičius (konkrečiau – perstatytas papildant naujais butais) buvo 3,4 tūkst. Nors šis skaičius šalies kontekste nėra didelis, tačiau tai yra vienas papildomų būsto rinkos segmentų, kurioje augimo tendencijos yra panašios kaip ir visoje būsto rinkoje (2016 m. – 15% augimas).

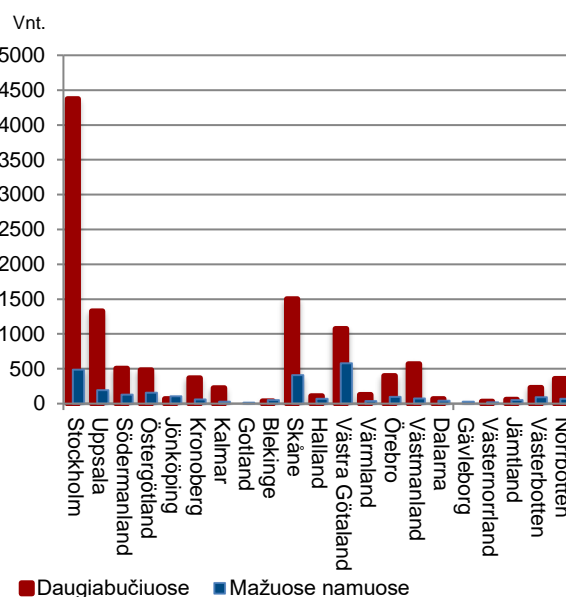
3 pav. Išduoti statybos leidimai būstui ir patalpoms 2004–2017 m.

Šaltinis: Statistiska centralbyrån.

Didelė būsto paklausa, tikėtina, nemažės ir ateityje, o tai kaitina Švedijos būsto rinką ir lemia būsto kainų kilimą. Naujų būstų statyba, nors ir labai aktyvi, tačiau nepakankama, kad galėtų tenkinti esamą būstų paklausą. Todėl, 2016 m. mažųjų namų būsto kainos Švedijoje per metus paaugo 8,4%, 2015 m. augimas buvo dar spartesnis – 10,8%. Panašios tendencijos buvo ir laisvalaikio būsto (kotedžų) rinkoje – 2015 m. kainos kilo 10,2%, 2016 m. – 5,2% (žr. pav. 5). Vis dėlto, tikimasi, kad naujų būstų statyba ir ateityje bus aktyvi, o tai bent iš dalies lėtins būsto kainų kilimą.

4 pav. Pradėti statyti butai naujuose namuose (pagal namo tipą ir žemės) 2017 m. II ketv.

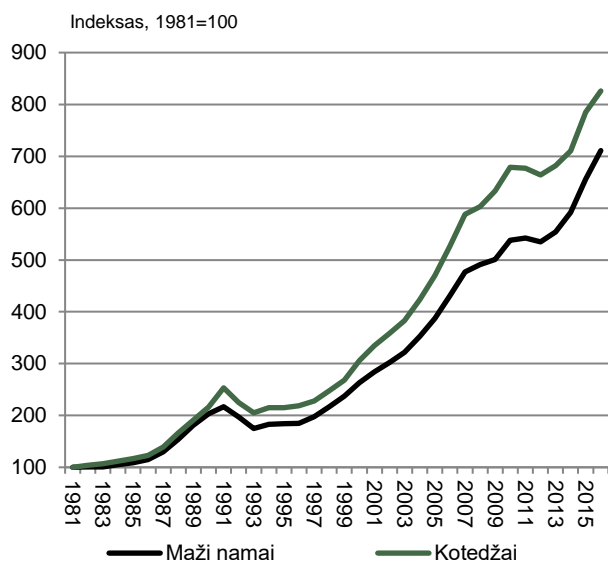

Šaltinis: Statistiska centralbyrån.

Šiuo metu būtent didelė būsto paklausa, nepakankama jo pasiūla ir su tuo susijęs spartus būsto kainų kilimas, yra viena pagrindinių rizikų Švedijos ekonomikoje. Pastarųjų metų spartus būsto kainų didėjimas kelia riziką, kad dabartinis būsto kainų lygis nėra tvarus – taigi, ateityje galima būsto kainų korekcija. Kadangi būsto kainos yra svarbus veiksnys namų ūkių skolos kaitai, jų kritimas padidintų namų ūkių įsiskolinimo lygį ekonomikoje (namų ūkių įsipareigojimų ir disponuojamųjų pajamų santykis Švedijoje 2016 m. buvo apie 170%, 2010 m. – 150%). Kainų korekcijai vis dėlto įvykus, neigiamas poveikis namų ūkio vartojimui ir bendrajam šalies ekonominiam aktyvumui būtų neišvengiamas.²³

²³ Konjunkturinstitutet, "Konjunkturläger December 2016".
<https://www.konj.se/download/18.70700e471590eb6385077075/1482228136906/Konjunkturlaget-december-2016.pdf>

5 pav. Būsto kainų indeksas 1981–2017 m.

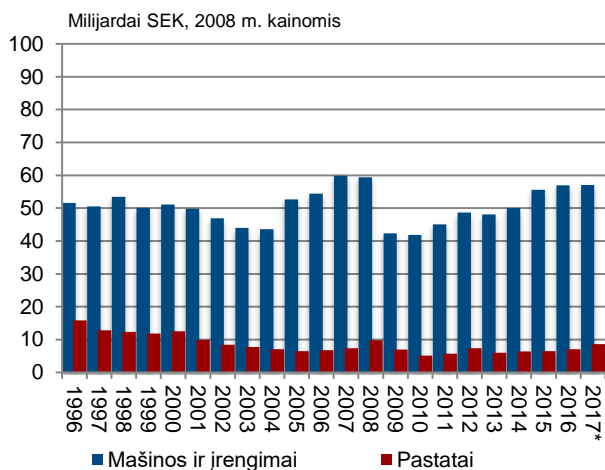

Šaltinis: Statistiska centralbyrån.

Pramonės investicijos į pastatus

Aktyvi yra tiek Švedijos būsto rinka, tiek industrinių pastatų statybos sektorius (žr. pav. 6). 2017 m. Švedijos pramonė realiosios Švedijos investicijos į pramoninių pastatų statybas turėtų būti apie 8,6 milijardai SEK (arba beveik 1 milijardą eurų), arba maždaug 20 proc. daugiau nei 2016 m.

6 pav. Pramonės investicijos 1996–2017 m.

Šaltinis: Statistiska centralbyrån.

* Įmonių planuojamos investicijos

Viešojo sektoriaus investicijos 2017 m.

Didelis viešasis sektorius ir aukštas viešojo sektoriaus bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo ir BVP santykis rodo aktyvias ir šio sektoriaus investicijas. 2017 m. antrąjį ketvirtį viešojo sektoriaus investicijos nulėmė maždaug trečdalį visų investicijų

augimo šalyje. Pagal žemes, intensyviausiai investuojama Stokholmo žemėje – šiam regionui tenka maždaug 50 proc. visų Švedijos žemių investicinių plėtros projektų. Didžiausios statybų investicijos Stokholmo žemėje yra į metro infrastruktūrą ir ligoninių (*Nya Karolinska*) bei kitų gydymo įstaigų statybas bei plėtrą. Pagrindinėse Švedijos savivaldybėse investicijos auga nuo 2015 m. pabaigos.²⁴ 2017 m. pirmąjį ketvirtį viešojo sektoriaus investicijos neaugo, tačiau šias tendencijas labiausiai nulėmė mažesnės valstybės investicijos į karo pramonę ir į kelių infrastruktūros vystymą (pagal *Trafikverkets* informaciją).²⁵

²⁴ Statistiska centralbyrån (2017).
https://www.scb.se/contentassets/a2635cdaa8a0445d875a626f6e093c55/kommentarer_andra-kvartalet_2017.pdf

²⁵ Statistiska centralbyrån (2017).
https://www.scb.se/contentassets/a2635cdaa8a0445d875a626f6e093c55/kommentarer_forsta-kvartalet_2017.pdf